

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Enheten för djur och livsmedel

103 33 Stockholm

Att: Helena Storbjörk Windahl

Via e-post: li.remissvar@regeringskansliet.se; li.dl@regeringskansliet.se

Stockholm
2025-10-06

Ert dnr
LI2025/01164

Vårt dnr
2025/092

Remissvar angående betänkandet En översyn av kontrollorganisation och finansiering av kontroll i livsmedelskedjan för att förenkla för företag SOU 2024:64

Näringslivets Regelrådet (nedan NNR) har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

I utredningen föreslås att ansvaret för den offentliga kontrollen i livsmedelskedjan när det gäller kontrollområdet livsmedel ska centraliseras till Livsmedelsverket och kontrollområdena foder och animaliska biprodukter ska centraliseras till Jordbruksverket. Utredningen föreslår också att det ska införas en möjlighet till överlåtelse av operativ kontroll av foder och animaliska biprodukter från Jordbruksverket till Livsmedelsverket i de situationer när det är till nytta för enskilda anläggningar. Vidare föreslås att Livsmedelsverket ska vara behörig kontrollmyndighet för att inom djurskyddsområdet utöva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i slakterier. Utredningen föreslår därutöver bestämmelser som ska underlätta informationsdelning mellan myndigheter. Finansieringen av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska, liksom tidigare, som huvudregel ske genom avgifter men utredningen föreslår att kontrollen i några fall ska finansieras med anslag. Vidare föreslår utredningen att kontrollavgifter inom vissa områden ska tas bort eller sänkas. Dessutom föreslås att Livsmedelsverket ska underlätta den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet för mikroföretag och nystartade mikroföretag genom att till dessa verksamheter ge behovsanpassade råd och stöd. Regler om samordning och samverkan mellan kontrollmyndigheterna ska införas i en ny förordning i syfte att säkerställa enhetlighet och effektivitet samt att underlätta för företag. Utredningen föreslår också att det ska införas bestämmelser om att Livsmedelsverket, Jordbruksverket och länsstyrelserna regelbundet och vid behov ska föra dialog med företrädare för branscher och aktörer i livsmedelskedjan. Det föreslås också ett antal ytterligare utredningsinsatser på olika områden och andra åtgärder som inte innebär nya eller ändrade regler.

NNRs synpunkter

NNR är positivt till utredningens ansats att kontrollsystemet ska bli effektivt, likvärdigt och enklare för företagen. NNR ser också positivt på målbilden att skapa en kontrollstruktur som är enklare att styra och leda, med myndigheter som har nationell behörighet att utföra kontroll och har större möjlighet att arbeta med kvalitetsutveckling och digitalisering. NNR delar också utredningens synpunkter att det är ett omfattande förändringsarbete som krävs och att detta innebär att processen måste påbörjas tidigt. Dessutom menar NNR att processen behöver inbegripa en övergångsperiod i flera steg. NNR uppfattar också att genomförandet av organisationsförändringen kan behöva såväl mer tid som ytterligare tillförande av medel för att få en ny organisation på plats, och ser en risk för att icke-beräknade kostnadsökningar annars belastar företagen i form av ökade avgifter och administration.

NNR kan inte av konsekvensutredningen tydligt utläsa hur de föreslagna förändringarna kommer att påverka företagens kostnader för livsmedelskontrollen. Inte heller går det tydligt att utläsa om kostnaderna för olika storlekar och typer av företag kommer att skilja sig åt. Det behöver också bli tydligare i konsekvensutredningen om de föreslagna förändringarna kan leda till ökad tidsåtgång för företagen i samband med livsmedelskontrollen.

NNR ser positivt på att vikten av efterhandsdebitering av avgifter i livsmedelskontrollen understryks. NNR uppfattar att en viktig avsikt med reformförslagen är att effektivisera myndighetsutövningen. NNR vill betona att sådan effektivisering behöver ge utslag inte bara i en bättre myndighetsutövning utan också i lägre avgifter för företagen.

NNR välkomnar betänkandets förslag om uppdrag kring digitalisering och informationsutbyte mellan myndigheter. Det är viktigt att myndigheterna utvecklar gemensamma digitala lösningar som minskar den administrativa bördan och förenklar rapportering och kommunikation. Detta har potential att bidra till ökad effektivitet, bättre samordning och stärkt förtroende för kontrollsystemet.

NNR vill understryka vikten av att myndigheterna ges ett tydligt främjandeuppdrag, där rådgivning och stöd anpassas efter företagets faktiska behov och förutsättningar. För att detta ska få praktisk verkan krävs även organisatoriska förutsättningar för tillgänglighet och dialog. Myndigheterna behöver avsätta tid och kapacitet för att besvara företagets frågor utöver att hänvisa till myndighetens hemsida, vägledningar eller Kontrollwiki.

Slutsats

NNR ser positivt på utredningen och dess förslag, vilka har stor potential ur ett regelförbättringsperspektiv.

NNR anser dock att konsekvensutredningen behöver kompletteras avseende storleksmässig beskrivning av företag, påverkan på företagets kostnader samt tidsåtgång för företagen, innan Regeringen kan gå vidare med förslagen i utredningen.

Processen för ett eventuellt genomförande av förslagen behöver hållas flexibel och fortsatt utvecklas i nära dialog med företagen och deras representanter.

August Liljeqvist
Näringslivets Regelnämnd